

Ελληνικό Ίδρυμα
Γαστρεντερολογίας
και Διατροφής

10^η Επιστημονική Διημερίδα

Σύγχρονη Γαστρεντερολογία - Ηπατολογία: Από τις Κατευθυντήριες Οδηγίες στην Κλινική Πράξη

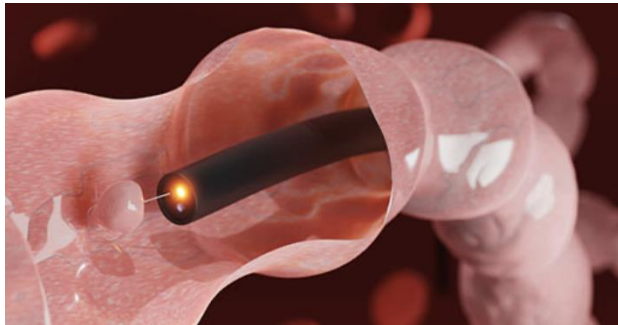
Πρόληψη καρκίνου παχέος εντέρου (ΚΠΕ) Κατευθυντήριες οδηγίες

Λεκάκης Βασίλειος

Ειδικευόμενος Πανεπιστημιακής Γαστρεντερολογικής Κλινικής, ΓΝΑ «Λαϊκό»

Στρατηγικές βελτίωσης του ενδοσκοπικού ελέγχου σε προσυμπτωματικό έλεγχο για ΚΠΕ

Ενδοσκόπηση κατώτερου πεπτικού

Δείκτες
ποιότητας
Στόχοι

Στρατηγικές
βελτίωσης

Πριν την
ενδοσκόπηση

Ολοκλήρωση
της εξέτασης

Αναγνώριση
παθολογίας

Αντιμετώπιση
παθολογίας

Επιπλοκές

Εμπειρία
ασθενούς

Μετά την
ενδοσκόπηση

Δείκτες ποιότητας Στόχοι

Πριν την ενδοσκόπηση

Στρατηγικές βελτίωσης

Όφελος

- ❖ Σαφής ένδειξη
- ❖ Διαθέσιμος χρόνος 30-45min
- ❖ BBPS ≥ 6 (≥ 2 /τμήμα) σε $\geq 90\%$, ιδανικά $\geq 95\%$
- ❖ Καταγραφή βαθμού καθαρότητας εντέρου (BBPS)

✓ **Use split prep**

1st half: night before procedure
2nd half: morning of procedure

✓ Τελευταία δόση 5h πριν
– ολοκλήρωση 2h πριν

- ✓ Προσαρμογή βάσει ιστορικού / ΦΑ
- ✓ Προσθήκη pos σιμεθικόνης ?
- ✓ Αναλυτική περιγραφή οδηγιών – χρήση apps

ADR	RR: 1.26 (1.1 – 1.4)
AADR	RR: 1.53 (1.2– 1.9)
SSPDR	RR: 2.48 (1.2– 5.1)

Δείκτες ποιότητας Στόχοι

Πριν την ενδοσκόπηση

Στρατηγικές βελτίωσης

Όφελος

- ❖ Σαφής ένδειξη
- ❖ Διαθέσιμος χρόνος 30-45min
- ❖ BBPS ≥ 6 (≥ 2 /τμήμα) σε $\geq 90\%$, ιδανικά $\geq 95\%$
- ❖ Καταγραφή βαθμού καθαρότητας εντέρου (BBPS)

✓ **Use split prep**

Τελευταία δόση 5h πριν – ολοκλήρωση 2h πριν

- ✓ Προσαρμογή βάσει ιστορικού / ΦΑ
- ✓ Προσθήκη pos σιμεθικόνης ?
- ✓ Αναλυτική περιγραφή οδηγιών – χρήση apps

ADR	RR: 1.26 (1.1 – 1.4)
AADR	RR: 1.53 (1.2– 1.9)
SSPDR	RR: 2.48 (1.2– 5.1)

Ολοκλήρωση της εξέτασης

- ❖ Καθετηριασμός τυφλού σε $\geq 90\%$, ιδανικά $\geq 95\%$
- ❖ Περιγραφή στην έκθεση και λήψη φωτογραφιών

- ✓ Επαρκής εντερική προετοιμασία
- ✓ Διαθεσιμότητα παιδιατρικού κολονοσκοπίου
- ✓ Κολονοσκόπια διαβαθμιζόμενης σκληρότητας
- ✓ Single or double-balloon ενδοσκόπια

- ✓ Caps & water-assisted colonoscopy (WAC)

- ✓ Πίεση στην κοιλιακή χώρα

- ✓ Magnetic endoscopic imaging system

Δείκτες ποιότητας Στόχοι

Αναγνώριση παθολογίας

Στρατηγικές βελτίωσης

Όφελος

- ❖ **ADR** ≥ 25% (ESGE)
≥ 30%, ιδανικά ≥ 35% (ASGE)
- ↑ 1% ADR → 3% μείωση interval ΚΠΕ (ADR=7.3 – 52.5%)
Corley DA et al. N Engl J Med. 2014
- ❖ **SDR** ≥ 7%, ιδανικά ≥ 10%
- ❖ **APC** = 0.6 ~ min ADR
- ❖ **PDR** = 40% ~ min ADR
- ❖ Τακτική αξιολόγηση ADR ανά ενδοσκόπο / ενδοσκοπικό τμήμα

- Παρεμβάσεις σχετικές με την τεχνική:**
- ✓ Καθαρισμός κατά την εξέταση
  - ✓ Αλλαγές θέσης ασθενούς
  - ✓ 2nd look στο ΔΕ κόλον (ανάστροφη ~ ευθεία όραση)
  - ✓ Χρόνος απόσυρσης ≥ 6min (6-10min)
  - ✓ Water exchange

↑ **ADR, AADR, SDR**

ADR: OR=1.36 (1.2-1.6)
Nutalapati V et al. Endoscopy. 2020

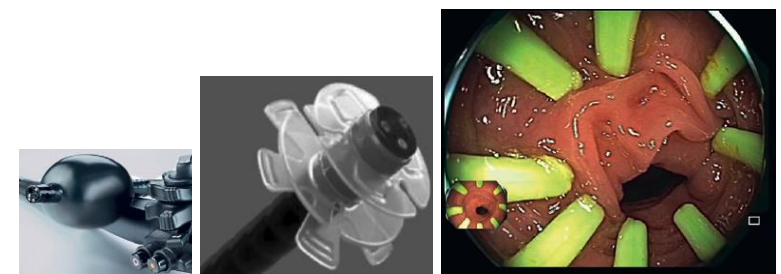
ADR: OR=1.76 (1.4-2.3)
Xiuyun A. et al. EIGH. 2018

ADR: OR=1.23 (1.1-1.4), AADR, SDR
Aziz M. et al. J Clin Gastro. 2023

ADR: OR=1.46 (1.2-1.8), AADR
Shao P. et al. Dig Dis Science. 2021

Kaminski M et al. Endoscopy. 2017

Keswani R et al. Gastroenterology. 2021

Δείκτες ποιότητας Στόχοι

Αναγνώριση παθολογίας

Στρατηγικές βελτίωσης

Όφελος

- ❖ **ADR** ≥ 25% (ESGE)
≥ 30%, ιδανικά ≥ 35% (ASGE)
- ↑ 1% ADR → 3% μείωση interval ΚΠΕ
(ADR=7.3 – 52.5%)
Corley DA et al. N Engl J Med. 2014
- ❖ **SDR** ≥ 7%, ιδανικά ≥ 10%
- ❖ **APC** = 0.6 ~ min ADR
- ❖ **PDR** = 40% ~ min ADR
- ❖ Τακτική αξιολόγηση ADR ανά ενδοσκόπο / ενδοσκοπικό τμήμα

- ### Παρεμβάσεις σχετικές με την τεχνική:
- ✓ Καθαρισμός κατά την εξέταση
  - ✓ Αλλαγές θέσης ασθενούς
  - ✓ 2nd look στο ΔΕ κόλον (ανάστροφη ~ ευθεία όραση)
  - ✓ Χρόνος απόσυρσης ≥ 6min (6-10min)
  - ✓ Water exchange

- ### Τεχνολογικά μέσα:
- ✓ Ενδοσκόπια υψηλής ευκρίνειας
  - ✓ Χρωμοενδοσκόπηση
  - ✓ NBI, BLI, i-scan
  - ✓ Artificial intelligence

↑ ADR, AADR, SDR

ADR: OR=1.36 (1.2-1.6)
Nutalapati V et al. Endoscopy. 2020

ADR: OR=1.76 (1.4-2.3)
Xiuyun A. et al. EIGH. 2018

ADR: OR=1.23 (1.1-1.4), AADR, SDR
Aziz M. et al. J Clin Gastro. 2023

ADR: OR=1.46 (1.2-1.8), AADR
Shao P. et al. Dig Dis Science. 2021

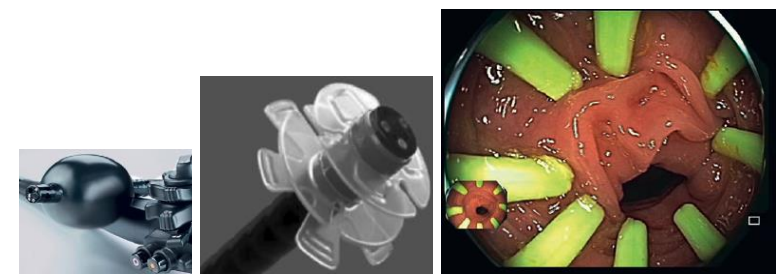
ADR: RR=1.13 (1.1-1.2), AADR, SDR
Tziatzios G et al. Gastrointest Endosc. 2020

ADR: OR=1.21 (1.1-1.4)
Facciorusso A et al. Clin Gastroenterol Hepatol. 2019

ADR: OR=1.44 (1.3-1.6)
Hassan C et al. Gastrointest Endosc. 2020

Kaminski M et al. Endoscopy. 2017

Keswani R et al. Gastroenterology. 2021

Δείκτες ποιότητας Στόχοι

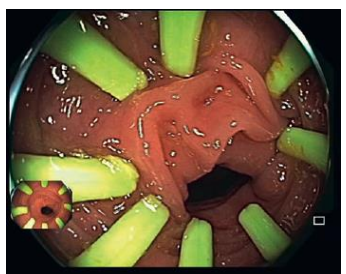
Αναγνώριση παθολογίας

Στρατηγικές βελτίωσης

Όφελος

- ❖ **ADR** ≥ 25% (ESGE)
≥ 30%, ιδανικά ≥ 35% (ASGE)
- ↑ 1% ADR → 3% μείωση interval ΚΠΕ (ADR=7.3 – 52.5%)
Corley DA et al. N Engl J Med. 2014
- ❖ **SDR** ≥ 7%, ιδανικά ≥ 10%
- ❖ **APC** = 0.6 ~ min ADR
- ❖ **PDR** = 40% ~ min ADR
- ❖ Τακτική αξιολόγηση ADR ανά ενδοσκόπο / ενδοσκοπικό τμήμα

Kaminski M et al. Endoscopy. 2017
Keswani R et al. Gastroenterology. 2021

- ### Παρεμβάσεις σχετικές με την τεχνική:
- ✓ Καθαρισμός κατά την εξέταση
  - ✓ Αλλαγές θέσης ασθενούς
  - ✓ 2nd look στο ΔΕ κόλον (ανάστροφη ~ ευθεία όραση)
  - ✓ Χρόνος απόσυρσης ≥ 6min (6-10min)
  - ✓ Water exchange

- ### Τεχνολογικά μέσα:
- ✓ Ενδοσκόπια υψηλής ευκρίνειας
  - ✓ Χρωμοενδοσκόπηση
  - ✓ NBI, BLI, i-scan
  - ✓ Artificial intelligence

- ### Συσκευές επισκόπησης βλεννογόνου:
- ✓ Endocuff (EV)
  - ✓ Caps , Endorings
  - ✓ G-Eye endoscopy

↑ ADR, AADR, SDR

- ADR: OR=1.36 (1.2-1.6)
Nutalapati V et al. Endoscopy. 2020
- ADR: OR=1.76 (1.4-2.3)
Xiuyun A. et al. EIGH. 2018
- ADR: OR=1.23 (1.1-1.4), AADR, SDR
Aziz M. et al. J Clin Gastro. 2023
- ADR: OR=1.46 (1.2-1.8), AADR
Shao P. et al. Dig Dis Science. 2021
- ADR: RR=1.13 (1.1-1.2), AADR, SDR
Tziatzios G et al. Gastrointest Endosc. 2020
- ADR: OR=1.21 (1.1-1.4)
Facciorusso A et al. Clin Gastroenterol Hepatol. 2019
- ADR: OR=1.44 (1.3-1.6)
Hassan C et al. Gastrointest Endosc. 2020
- ADR: RR=1.18 (1.1-1.3)
Triantafyllou K et al. WJG. 2019
- B-ADENOMA study:**
EV -> NS dif ADR
4,2% -> EV exchange
Rees JC et al. Gut. 2020

Δείκτες ποιότητας Στόχοι

Αντιμετώπιση παθολογίας

Στρατηγικές βελτίωσης

- ❖ Πλήρης εκτομή πολυπόδων $\geq 80\%$, ιδανικά $\geq 90\%$
- ❖ Αναλυτική περιγραφή τεχνικής εκτομής
- ❖ Χαρακτηρισμός πολύποδα κατά Paris & Kudo's /NICE classification
- ❖ Συλλογή πολυπόδων προς ιστολογική εξέταση $\geq 90\%$, ιδανικά $\geq 95\%$

- ✓ Ψυχρές λαβίδες βιοψίας $\rightarrow$ πολύποδες $\leq 3\text{mm}$ (ESGE)
 $\leq 2\text{mm}$ (ASGE)
- ✓ Ψυχροί βρόχοι $\rightarrow$ πολύποδες: **3-9 mm**
- ✓ Θερμοί βρόχοι $\rightarrow$ πολύποδες: **10-19 mm**
- ✓ Tattooing σε εκτομή πολύποδων: **Paris: 0-IIc ή non-granular/mixed-type LSTs ή $\geq 20\text{mm}$**
- ✓ Resect-and-discard: $\leq 5\text{mm}$ χωρίς ύποπτα στοιχεία
- ✓ Μεγάλοι/σύνθετοι καλοήθεις πολύποδες ή no-lift sign $\rightarrow$ εξειδικευμένος ενδοσκόπος
- ✓ Direct Observation of Polypectomy skills (DOPyS) /Cold snare Assesment Polypectomy Tool (CSPAT)

Επιπλοκές

- ❖ Ενημέρωση για πιθανές επιπλοκές
- ❖ $\leq 0.5\%$ $\rightarrow$ επανεισαγωγή εντός 7d
- ❖ Καταγραφή θνητότητας 30d

Εμπειρία ασθενούς

- ❖ Global Rating Scale / Gastronet
- ❖ Visual Analog Scale / 4-point
Vebral Rating Scale

Μετά την ενδοσκόπηση

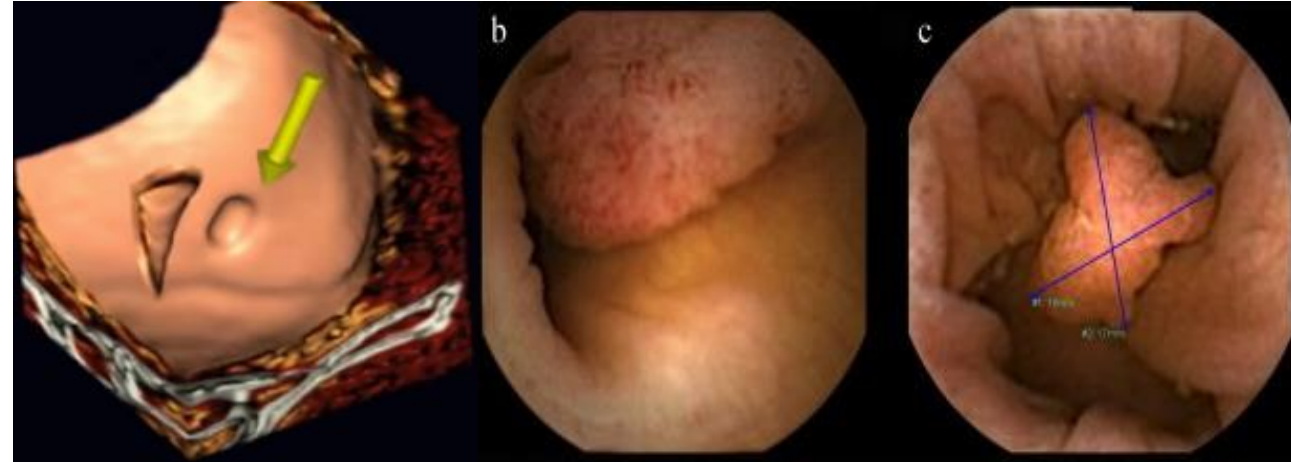
- ❖ Αναλυτική περιγραφή ευρημάτων
- ❖ $\geq 95\%$ follow-up βάσει κατευθυντήριων γραμμών

Υπάρχουν αξιόπιστες μη επεμβατικές μέθοδοι για προσυμπτωματικό έλεγχο ΚΠΕ;

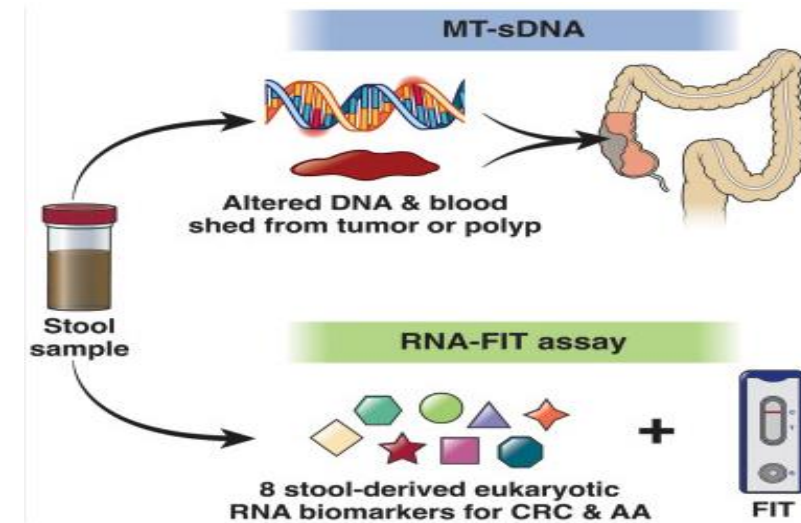
Εναλλακτικές απεικονιστικές τεχνικές:

- ❖ CT Κολονοσκόπηση
- ❖ Ενδοσκοπική κάψουλα παχέος εντέρου

Test κοπράνων:

- ❖ gFOBT (guaiac fecal occult blood test)
- ❖ FIT (fecal immunochemical test)
- ❖ sDNA FIT

Ενδείξεις:

Alarm or non-alarm symptoms

- ✓ Ασθενείς που δεν επιθυμούν OC*
- ✓ Αδυναμία ολοκλήρωσης / αντένδειξη OC
- ✓ Στενώσεις, αποφρακτικές βλάβες
- ✓ Παρακολούθηση μετά από χ/ο για ΚΠΕ ή πολυποδεκτομή

Διαγνωστική ακρίβεια:

- ✓ Βλάβες $\geq 6\text{mm}$ → Sens: 68 – 98%, Spe: 80 – 93%
- ✓ Βλάβες $\geq 10\text{mm}$ → Sens: 67 – 94%, Spe: 86 – 98%
- ✓ SAVE trial: **ANDR CTC vs OC: 5.5% vs 7.2%**
Sali Let al. j Natl Cancer Inst. 2015
- ✓ **ΚΠΕ: OC ~ CTC (Sens: >90%)**
Pickhart PJ. AJR. 2018
- ✓ **Interval cancer post CTC vs OC: 4.5% vs 3-9%**
Obaro AE et al. Lancet. 2018

SSPs → CTC vs OC: 0.4% vs 3.1% (OR:7.7)

JE JJ et al. Am J Gastroenterol 2016

Πολύποδες στο ΔΕ κόλον ?

Obaro AE et al. Br J Radiol 2018

- Μη επεμβατική μέθοδος – αυξημένη συμμετοχή
- Χωρίς καταστολή
- Κίνδυνος σοβαρών επιπλοκών 0.2% vs 0.3% OC
- Σημαντικά εξωεντερικά ευρήματα (5 - 8.5%)

CT κολονοσκόπηση

1^η γραμμής screening CRC ?
→ κατόπιν συζήτησης με τον ασθενή (-FIT/FOBT)

1^η γραμμής test σε +FIT/FOBT
?: Μόνο εάν κόστος CTC $\leq 43\%$
κόστους OC (FIT<40 ??)

More cost-effective
than colonoscopy
(> 2 lifetime screens)

Van der Meulen MP et al. Radiology 2018

Αντενδείξεις:

- ✓ Ενδοκοιλιακή φλεγμονή – περιτονίτιδα
- ✓ ΙΦΝΕ με έξαρση, σοβαρή εκκολπωματίτιδα
- ✓ Διάτρηση
- ✓ ? Μετά από πρόσφατη πολυποδεκτομή

Post CTC follow-up:

- Πολύποδας $\geq 10\text{mm}$ → OC
- > 3 πολύποδες 6-9mm → OC
- ≤ 3 πολύποδες 6-9mm → CTC follow-up or OC
- Πολύποδες < 6mm --> local strategy

Ψευδώς αρνητική OC μετά από CTC(+): 21.5%
→ 2nd OC or follow-up CTC

- Αναγκαιότητα OC σε θετική CTC
- Εντερική προετοιμασία
- Εντερική φλεγμονή → κίνδυνος διάτρησης
- Αδυναμία δδ: φλεγμ.πολύποδα - αδένωμα
- Εξειδικευμένος ακτινοδιαγνώστης
- Ιονίζουσα ακτινοβολία

Κάψουλα ΠΕ (CCE)

Ενδείξεις:

Non-alarm symptoms

- ✓ Ασθενείς που δεν επιθυμούν OC*
- ✓ Αδυναμία ολοκλήρωσης / αντένδειξη OC
↳ **Επιτυχής** επισκόπηση με CCE: **75-100%**

Διαγνωστική ακρίβεια:

- ✓ Βλάβες $\geq 6\text{mm}$ → Sens: 88%, Spe: 82%
- ✓ Βλάβες $\geq 10\text{mm}$ → Sens: 87-92%, Spe: 92%

Spada C et al. Endoscopy. 2020

1^η γραμμής screening CRC ?
ΔΕΝ συστήνεται ($\pm$ FIT/FOBT)

$\pm$ FIT/FOBT & non-alarm
symptoms: CCE ~ CTC ως 2^η
γραμμής σε αδυναμία OC

Αντενδείξεις:

- ✓ Νεοπλασματικές αποφρακτικές βλάβες – ιστορικό στενώσεων
- ✓ Εγκυμοσύνη
- ✓ Διαταραχές κατάποσης/ δυσφαγία
- ✓ Παρακολούθηση μετά από χ/ο για ΚΠΕ ή πολυποδεκτομή

Post CCE follow-up:

- ≥ 1 πολύποδα $\geq 6\text{mm}$ → OC
- ≥ 3 πολύποδες $< 6\text{mm}$ → OC
- < 3 πολύποδες $\leq 6\text{mm}$ → OC ??

Κάψουλα vs CTC: The VICOCA study

	CCE	CTC
Βλάβες $\geq 6\text{mm}$		
Sens	96.1%*	79.3%*
Spe	88.2%	96.3%
Βλάβες $\geq 10\text{mm}$		
Sens	97.3%	90%
Spe	95.3%	99%

Sens	CCE	CTC
Sessile lesions	87.3%*	44.2%*
Serrated lesions	73.6%*	32.9%*
LGD αδενώματα	87.1%*	46.4%*
HGD/ΚΠΕ	75-100%	60-100%

Ginzález-Suárez T et al. BMC medicine. 2020

- Αναγκαιότητα OC σε θετική CCE
- Εντερική προετοιμασία
- Αντένδειξη η παρουσία στενώσεων
- 1-2% κατακράτηση κάψουλας

Spada C et al. Endoscopy. 2020

High-sens gFOBT

Χημική ανίχνευση αίματος στα κόπρανα

ΚΠΕ:

Sens: 50-75% Spe: 96-98%

Αδένωμα ≥10 mm ή HGD:

Sens: 6-17% Spe: 96-99%

Ετήσιο gFOBT → ↓33% ΚΠΕ θνητότητα

- Διαιτητικός περιορισμός
- 3 δείγματα κοπράνων

Sharipo J et al. Am J Gastroenterology. 2017

FIT

Ανοσοϊστοχημική ανίχνευση
(ποιοτικά / ποσοτικά)

ΚΠΕ:

Sens: 64-84% Spe: 93-97%
PPV: 2.9 – 7.8% , NPV: 95-99%

Αδένωμα ≥10 mm ή HGD:

Sens: 20-25% Spe: 95-97%
PPV: 33.9 – 54%

SSLs: Sens: 5.2%

Niedermaier T et al. Am J Gastroenterology. 2020

sDNA - FIT

Μεταλλάξεις KRAS, NDRG4, BMP3

ΚΠΕ:

Sens: 87-100% Spe: 84-86%
PPV: 3.7% , NPV: 95-99%

↑FP

Αδένωμα ≥10 mm ή HGD:

Sens: 40-46% Spe: 86-92%

SSLs ≥ 10mm

Sens: 42%

Anand S et al. Clin Transl Gastroenterol. 2022

FIT vs gFOBT

Διαγνωστική ακρίβεια FIT >> gFOBT :

ΚΠΕ: RR:1.96 (1.2-3.2)

AN: RR:2.28 (1.7-3.1)

20% μεγαλύτερη συμμόρφωση
με FIT vs gFOBT

Katsoula A et al. JAMA Intern Med. 2017

FIT vs Κολονοσκόπηση

ΚΠΕ: OC ~ 1-time FIT / sDNA FIT

AN: OC >> FIT RR: 3.21 (2.38-4.32)

Shaukat A et al. Gastroenterology. 2021

FIT based screening

- ✓ Σημαντική αύξηση συμμετοχής/προσκόλλησης
- ✓ 25.5% μείωση ετήσιας επίπτωσης ΚΠΕ
- ✓ 52.4% μείωση θνητότητας ΚΠΕ
- ✓ Επίπτωση πρώιμου ΚΠΕ: 48% -> 41.2%
- ✓ Επίπτωση προχωρημένου ΚΠΕ: 45.9% -> 29.3%

Levin T et al. Gastroenterology. 2018

Screening for Colorectal Cancer in Asymptomatic Average-Risk Adults: A Guidance Statement From the American College of Physicians (Version 2) FREE

Amir Qaseem, MD, PhD, MHA , Curtis S. Harrod, PhD, MPH , ... [View all authors](#)

	Mortality for screening VS no screening	
	CRC Mortality	All-Cause mortality
gFOBT 5RCTs (N=419,966) 11-30 years	Ανά 2 έτη: RR: 0.78 – 0.91 Ανά 1 έτος: RR: 0.68	Ανά 2 έτη: RR: 0.99 – 1.02 Ανά 1 έτος: RR: 1.00
FIT 1 cohort study (N=5,417,699) 6 years	aRR: 0.9 (0.84 – 0.95)	-
sDNA FIT 0 studies	-	-
Colonoscopy 2 cohort studies (N=436,927)	aHR: 0.32 (0.24 – 0.45)	-
CTC 0 studies	-	-
Flexible Sigmoidoscopy 4RCTs (N=458,002) 11-17 years	IRR: 0.74 (0.6 – 0.8)	IRR: 0.98 (0.97 – 1.0)

FIT ή gFOBT ανά 2 έτη

ή

Κολonosκόπηση ανά 10 έτη

ή

**Ορθοσιγμοειδοσκόπηση ανά 10 έτη
+ FIT ανά 2 έτη**

Δεν συστήνεται:

- sDNA FIT
- CT κολonosκόπηση
- Κάψουλα ΠΕ

Πότε αρχίζει, κάθε πότε επαναλαμβάνεται και πότε σταματά ο προσυμπτωματικός έλεγχος ΚΠΕ στον γενικό πληθυσμό;

Πότε αρχίζει;

ESGE: οργανωμένο πρόγραμμα screening βασισμένο σε FIT στον γενικό πληθυσμό ≥ 50 έτη

Săftoiu A et al. Endoscopy. 2020

ACG: οργανωμένο πρόγραμμα screening στον γενικό πληθυσμό ≥ 45 έτη

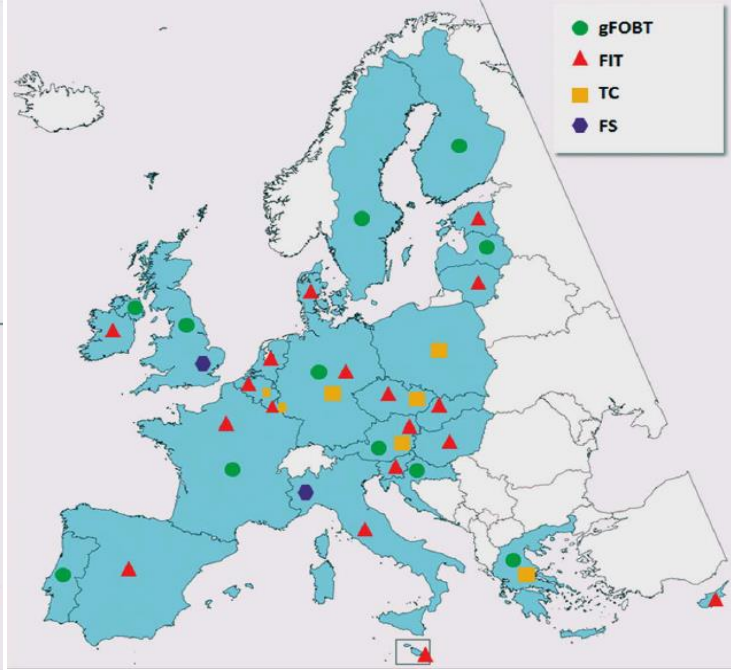
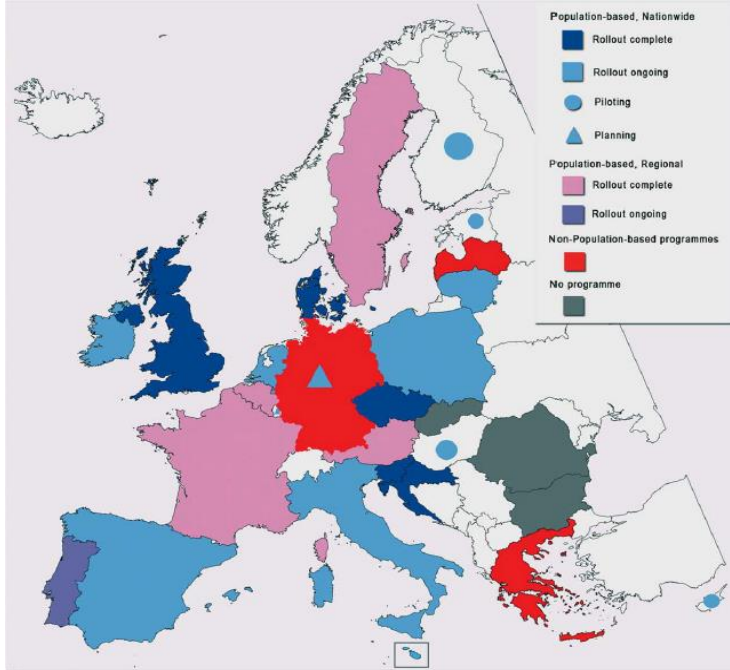
Shaukat A et al. Gastroenterology. 2021

Απόλυτος κίνδυνος για ΚΠΕ:

40-49έτη: 20.0 νέες περιπτώσεις / 100.000 άτομα
50-59 έτη: 47.8 νέες περιπτώσεις / 100.000 άτομα
> 60έτη: 105.2 νέες περιπτώσεις / 100.000 άτομα

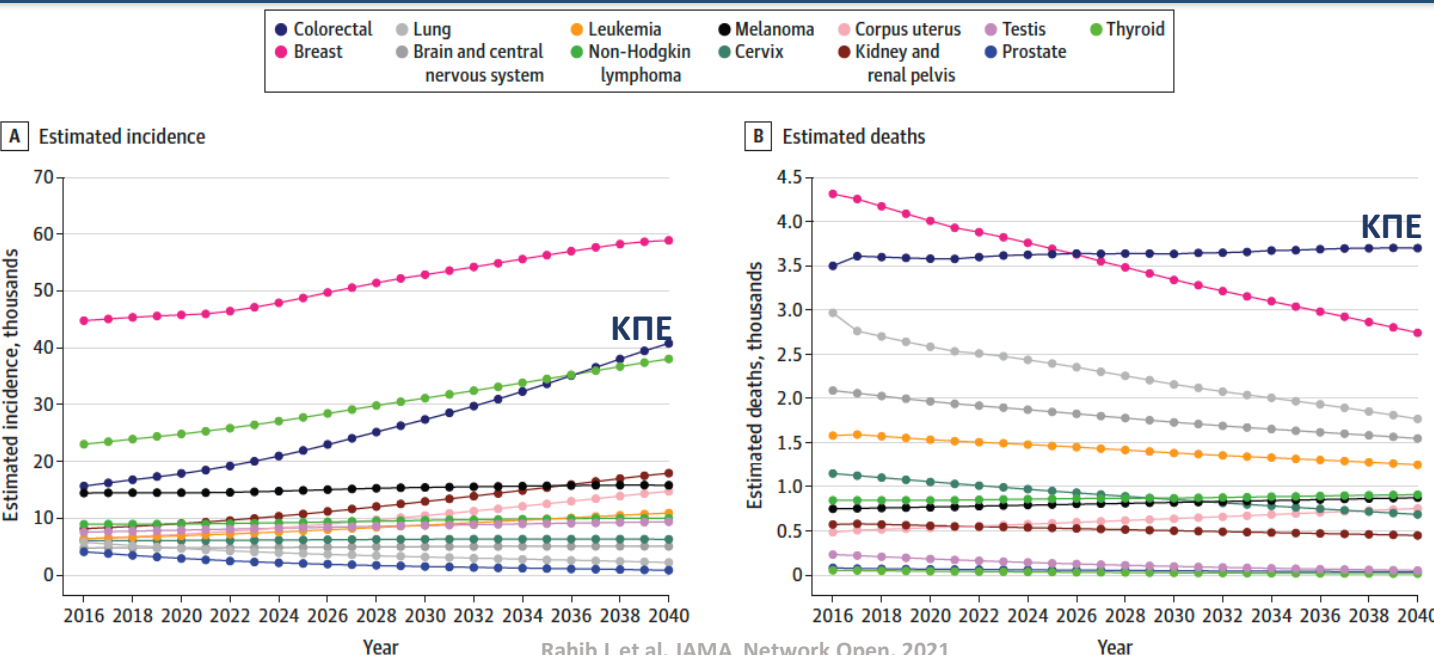
SEER*Stat Database. 2019

45 IS THE NEW 50

Basu P et al. Int. J. Cancer. 2017

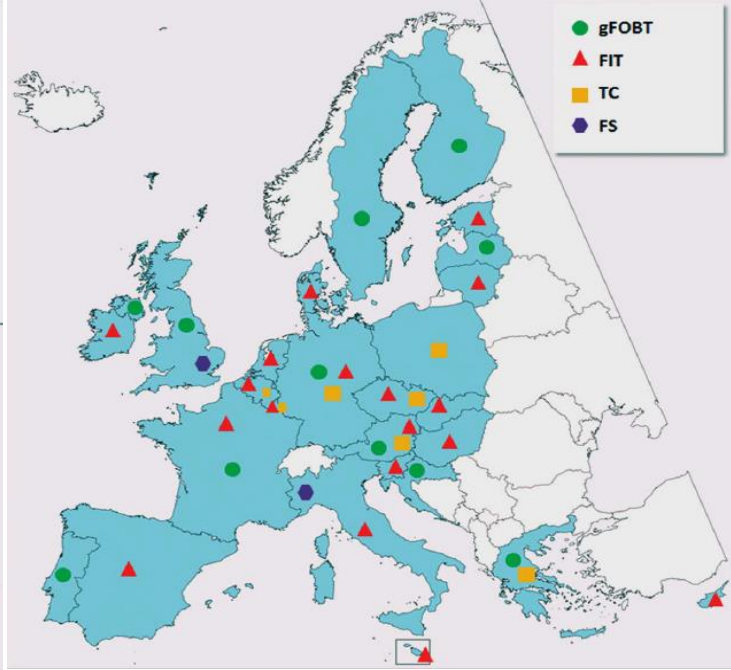
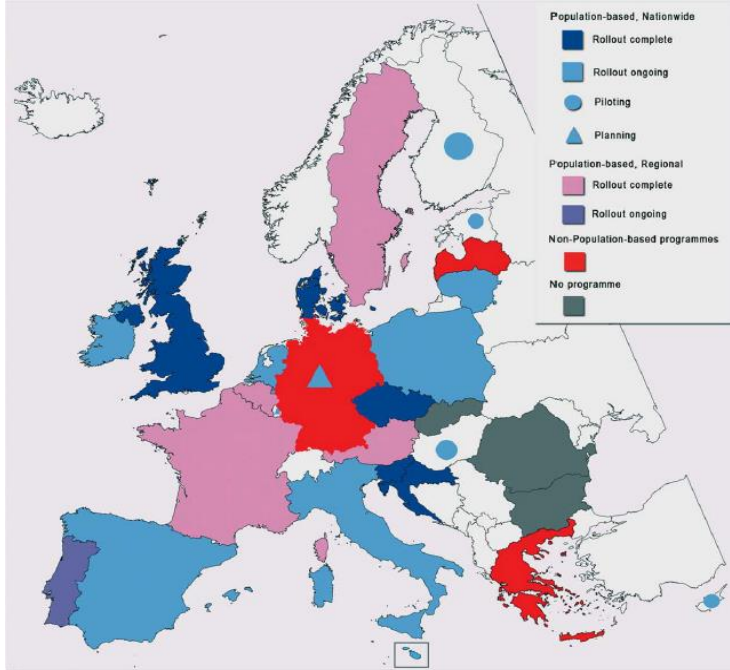
Εκτιμώμενη επίπτωση και θνητότητα ΚΠΕ σε άνδρες & γυναίκες 20-49y:

Rahib L et al. JAMA Network Open. 2021

Πότε αρχίζει, κάθε πότε επαναλαμβάνεται και πότε σταματά ο προσυμπτωματικός έλεγχος ΚΠΕ στον γενικό πληθυσμό;

Πότε αρχίζει;

Basu P et al. Int. J. Cancer. 2017

ESGE: οργανωμένο πρόγραμμα screening βασισμένο σε FIT στον γενικό πληθυσμό ≥ 50 έτη

Säftoiu A et al. Endoscopy. 2020

ACG: οργανωμένο πρόγραμμα screening στον γενικό πληθυσμό ≥ 45 έτη

Shaukat A et al. Gastroenterology. 2021

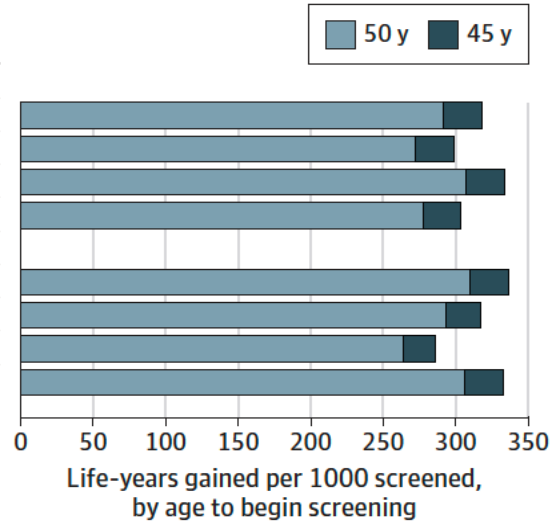
Απόλυτος κίνδυνος για ΚΠΕ:

- 40-49έτη:** 20.0 νέες περιπτώσεις / 100.000 άτομα
- 50-59 έτη:** 47.8 νέες περιπτώσεις / 100.000 άτομα
- > 60έτη:** 105.2 νέες περιπτώσεις / 100.000 άτομα

SEER*Stat Database. 2019

Εκτιμώμενο όφελος σε έτη ζωής ανά 1.000 άτομα :

Screening modality and frequency	Mean life-years gained if start screening ^b		Additional life years gained if start screening at age 45 y
	At age 50 y	At age 45 y	
Stool tests			
FIT every year	292	318	26
HSgFOBT every year ^{c,d}	272	298	26
sDNA-FIT every year	307	333	26
sDNA-FIT every 3 y ^d	278	303	25
Direct visualization tests			
COL every 10 y	310	337	27
CT colonography every 5 y	293	317	24
Flexible SIG every 5 y	264	286	22
Flexible SIG every 10 y plus FIT every year	306	332	26

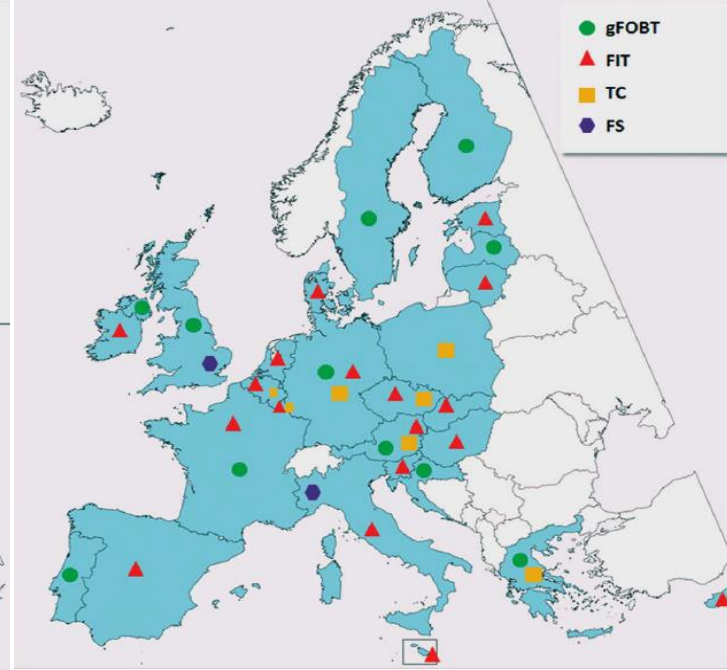
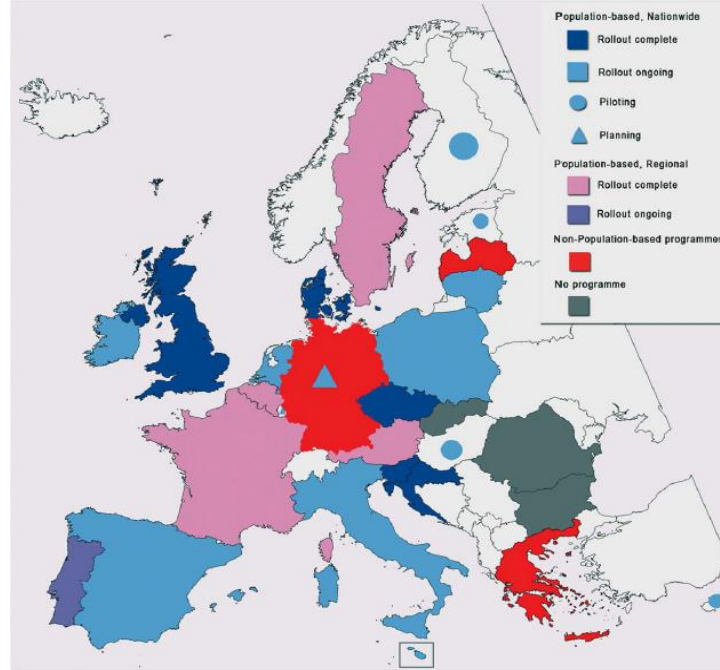
45 IS THE NEW 50

Πότε αρχίζει, κάθε πότε επαναλαμβάνεται και πότε σταματά ο προσυμπτωματικός έλεγχος ΚΠΕ στον γενικό πληθυσμό;

Πότε αρχίζει;

ESGE: οργανωμένο πρόγραμμα screening βασισμένο σε FIT στον γενικό πληθυσμό ≥ 50 έτη

Săftoiu A et al. Endoscopy. 2020

Basu P et al. Int. J. Cancer. 2017

ACG: οργανωμένο πρόγραμμα screening στον γενικό πληθυσμό ≥ 45 έτη

Shaukat A et al. Gastroenterology. 2021

Απόλυτος κίνδυνος για ΚΠΕ:

40-49έτη: 20.0 νέες περιπτώσεις / 100.000 άτομα

50-59 έτη: 47.8 νέες περιπτώσεις / 100.000 άτομα

> 60έτη: 105.2 νέες περιπτώσεις / 100.000 άτομα

SEER*Stat Database. 2019

- Απουσία προοπτικών μελετών αποκλειστικά σε ηλικίες ≤ 50 έτη
- Πιθανή διεύρυνση ανισοτήτων στην υγειονομική περίθαλψη
- Περιορισμοί προβλεπτικών μοντέλων
- Μικρό καθαρό όφελος vs πιθανές επιπλοκές
- **Απαραίτητη η συζήτηση με τον ασθενή για κόστος – όφελος**

Qaseem A et al. Annals of Internal Medicine. 2023

45 IS THE NEW 50

?

Κάθε πότε επαναλαμβάνεται;

Κολonosκόπηση

- BBPS ≥ 6 (≥ 2 /τμήμα)
- Χωρίς παθολογικά ευρήματα
ή αφαίρεση
- 1-4 αδενώματα LGD $< 10\text{mm}$
- SL $< 10\text{mm}$ χωρίς δυσπλασία

- ≥ 1 αδένωμα $\geq 10\text{mm}$ ή HGD
- ≥ 5 αδενώματα
- SL $\geq 10\text{mm}$ ή με δυσπλασία

- Piecemeal εκτομή σε $\geq 20\text{mm}$

10 έτη

3 έτη

3-6 μήνες
1 έτος

Κάψουλα ΠΕ

gFOBT / FIT

sDNA - FIT

Σιγμοειδοσκόπηση

5 έτη ?

1 έτος

1-3 έτη

10 έτη + FIT / έτος

ή

5 έτη

Πότε σταματάει;

ESGE: οργανωμένο πρόγραμμα **screening** στον γενικό πληθυσμό **έως 75 έτη**

Παρακολούθηση μετά από **πολυποδεκτομή** **έως 80έτη**

Săftoiu A et al. Endoscopy. 2020

ACG: οργανωμένο πρόγραμμα **screening** στον γενικό πληθυσμό **έως 75 έτη**

Screening 76-85 έτη ?

- Γενική κατάσταση
- Συννοσηρότητες
- Ιστορικό προηγούμενων ελέγχων
- Προτίμηση ασθενούς

Shaukat A et al. Gastroenterology. 2021

Κολonosκόπηση σε ηλικιωμένους

Αυξημένος κίνδυνος για:

- Διάρρηση
- Αιμορραγία
- Αφυδάτωση/ηλεκτρολυτικές δтч
- Καρδιοαναπνευστικές επιπλοκές

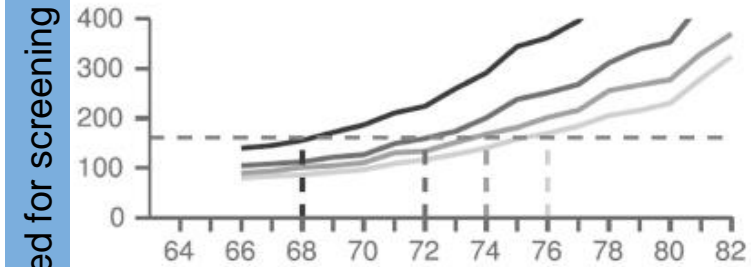
Causada Calo N et al. JAMA Netw Open. 2020

PEOPLE OVER AGE 75
WHO WERE **SCREENED**
FOR **COLORECTAL CANCER**
HAD A
40% LOWER RISK OF DYING
FROM THE DISEASE

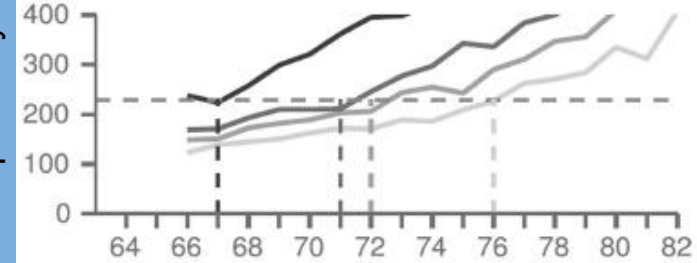
Wenjie M et al. JAMA Oncol. 2021

Colorectal cancer

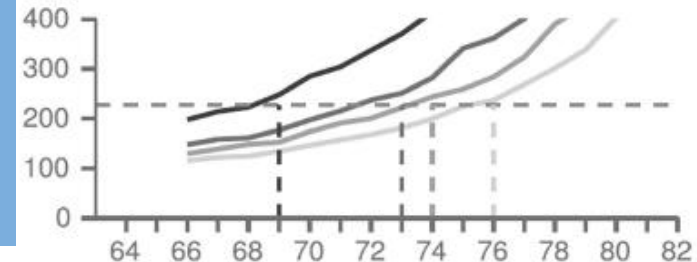
MISCAN-Colon

CRC-SPIN

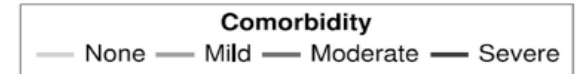

SimCRC

Number needed to screen per life-year gained for screening

Potential stopping age

Lansdorp-Vogelaar I et al. Ann Intern Med. 2015

Πότε σταματάει;

ESGE: οργανωμένο πρόγραμμα **screening** στον γενικό πληθυσμό **έως 75 έτη**

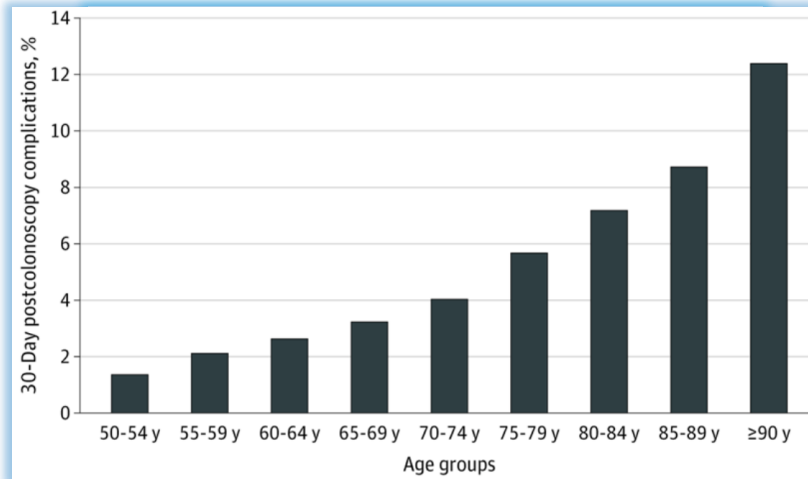
Παρακολούθηση μετά από **πολυποδεκτομή** **έως 80έτη**

Săftoiu A et al. Endoscopy. 2020

ACG: οργανωμένο πρόγραμμα **screening** στον γενικό πληθυσμό **έως 75 έτη**

Κολonosκόπηση σε ηλικιωμένους

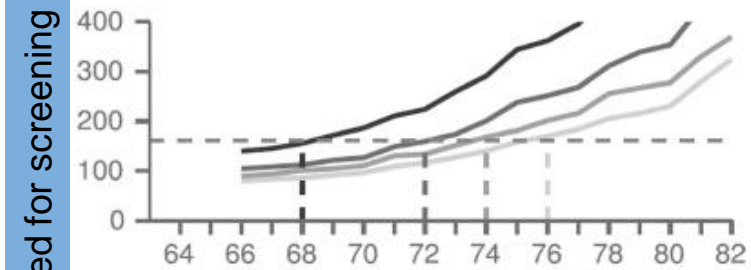

PEOPLE OVER AGE 75
WHO WERE SCREENED
FOR COLORECTAL CANCER
HAD A
40% LOWER RISK OF DYING
FROM THE DISEASE

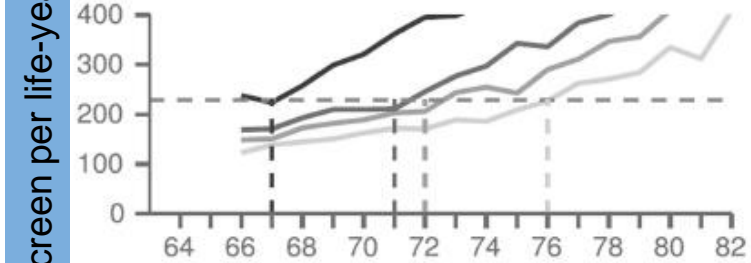
Wenjie M et al. JAMA Oncol. 2021

Colorectal cancer

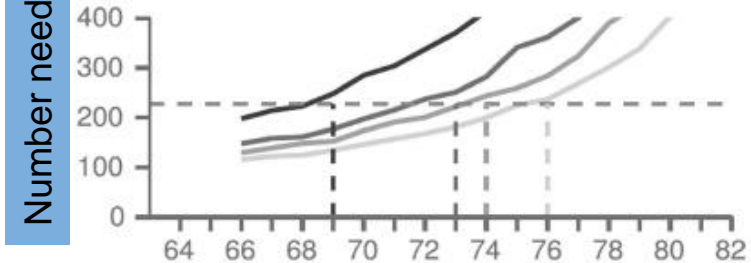
MISCAN-Colon

CRC-SPIN

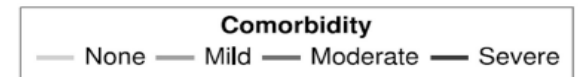

SimCRC

Number needed to screen per life-year gained for screening

Potential stopping age

Lansdorp-Vogelaar I et al. Ann Intern Med. 2015

Screening
76-85 έτη ?

- Γενική κατάσταση
- Συννοσηρότητες
- Ιστορικό προηγούμενων ελέγχων
- Προτίμηση ασθενούς

Shaukat A et al. Gastroenterology. 2021

Πότε σταματάει;

ESGE: οργανωμένο πρόγραμμα **screening** στον γενικό πληθυσμό **έως 75 έτη**

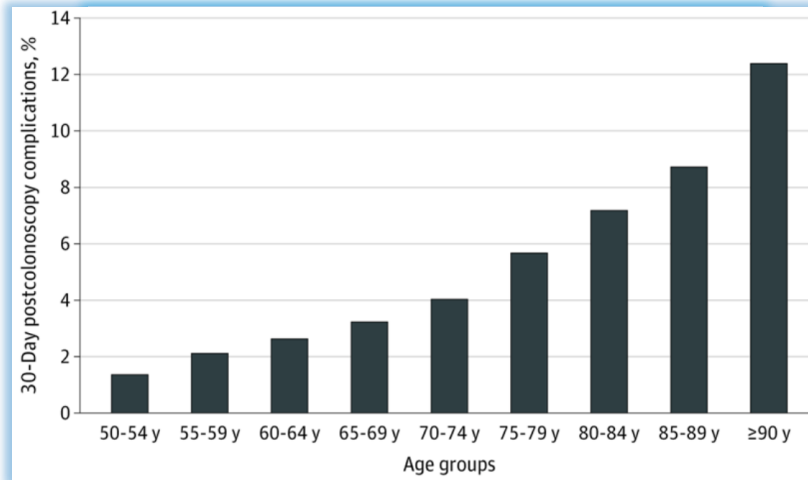
Παρακολούθηση μετά από **πολυποδεκτομή** **έως 80έτη**

Săftoiu A et al. Endoscopy. 2020

ACG: οργανωμένο πρόγραμμα **screening** στον γενικό πληθυσμό **έως 75 έτη**

Κολonosκόπηση σε ηλικιωμένους

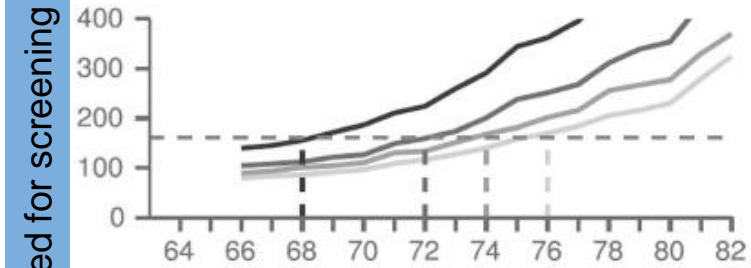

PEOPLE OVER AGE 75
WHO WERE SCREENED
FOR COLORECTAL CANCER
HAD A
40% LOWER RISK OF DYING
FROM THE DISEASE

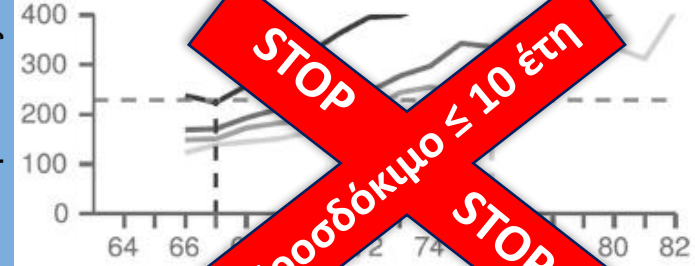
Wenjie M et al. JAMA Oncol. 2021

Colorectal cancer

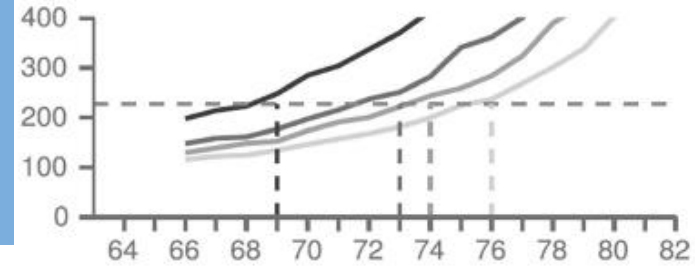
MISCAN-Colon

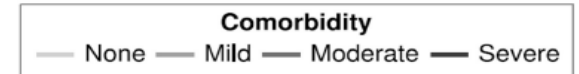
CRC-SPIN

SimCRC

Potential stopping age

Lansdorp-Vogelaar I et al. Ann Intern Med. 2015

Screening 76-85 έτη ?

- Γενική κατάσταση
- Συννοσηρότητες
- Ιστορικό προηγούμενων ελέγχων
- Προτίμηση ασθενούς

Shaukat A et al. Gastroenterology. 2021

Ευχαριστώ πολύ

